

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

زيارت غدیریه

متن و ترجمه روان
به صورت جمله جمله

آماده سازی
هیئت باقرالعلوم علیه السلام
۱۳۹۷

@bagher_al_oloum

ایتا

سروش

«زیارت غدیریه»

شیخ عباس قمی در مفاتیح الجنان در مورد این زیارت نوشتند: روایت شده به خواندن آن زیارت، در هر وقت و هر کجا که شخص باشد ما در کتاب هدیه الزائرین به سند این زیارت اشاره کردیم و این که زیارت را هر روز از نزدیک و دور می شود خواند و این فایده جلیله ای است که البته راغبان در عبادت و شائقان زیارت حضرت شاه ولایت آن را غنیمت خواهند شمرد.

مرحوم شیخ عباس قمی، کتاب دیگری به نام «هدیه الزائرین» دارد. وی در این کتاب در زمینه اتقان سند و استحکام صدور این زیارت می نویسد: شیخ جلیل محمد بن المشهدی یکی از بزرگان علماء است. وی در مزار کبیر برای این زیارت شریف، سند بسیار معتبری ذکر نموده که کمتر خبری به قوت سند او می رسد.

از ابی القاسم حسین بن روح و عثمان بن سعید عمری از ابی محمد حسن بن علی العسکری از پدرش امام هادی (علیه السلام) و این سلسله شریف، همه از اعیان علماء و شیوخ طائفه و رؤسای مذهب اند و جناب ابوالقاسم حسین بن روح و عثمان بن سعید، هر دو از نواب امام عصر (عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف) هستند و بعد از تأمل معلوم می شود که در تمام زیارات مؤثوروه، زیارتی به این وجه از صحت و اعتبار و قوت سند پیدا نمی شود.

السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ خَاتَمِ
النَّبِيِّينَ

سلام بر محمد رسول خدا، خاتم پیامبران

وَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ صَفْوَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
و سرور رسولان و برگزیده پروردگار جهانیان

أَمِينِ اللَّهِ عَلَى وَحْيِهِ وَ عَزَائِيمِ أَمْرِهِ
امین خدا بر وحی و دستورات قطعی الهی

وَ الْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ وَ الْفَاتِحِ لِمَا اسْتُقْبِلَ
و ختم کننده آنچه گذشته و گشاینده آنچه خواهد آمد

وَ الْمُهَيْمِنِ عَلَى ذَلِكَ كُلِّهِ وَ رَحْمَةِ اللَّهِ وَ
برکاتُهُ وَ صَلَواتُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ.

و چیره بر همه اینها و رحمت و برکات و درودها و تحيات
خدا بر او باد.

السَّلَامُ عَلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَ رُسُلِهِ
سلام بر پیامبران خدا و رسولانش

وَ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَ عِبَادِهِ الصَّالِحِينَ.
و فرشتگان مقرب و بندگان شایسته اش.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدَ
الْوَصِّيِّينَ

سلام بر توای امیرمؤمنان و سرور جانشینان

وَ وَارثَ عِلْمَ النَّبِيِّينَ وَ وَلِيُّ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وارث دانش پیامبران و ولی پروردگار جهانیان

وَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ
برگاتُهُ.

و مولای من و مولای مؤمنان، و رحمت و برکات خدا بر او
باد.

السَّلامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ

سلام بر تو ای مولای من ای امیرمؤمنان

يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ سَفِيرُهُ فِي خَلْقِهِ

ای امین خدا بر روی زمینش و سفیر او در خلقش

وَ حُجَّتُهُ الْبَالِغَةُ عَلَى عِبَادِهِ.

و حجت رسایش بر بندگان.

السَّلامُ عَلَيْكَ يَا دِينَ اللَّهِ الْقَوِيمَ وَ

صِرَاطُهُ الْمُسْتَقِيمَ.

سلام بر تو ای دین معتمد خدا، و راه راستش.

السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبَا الْعَظِيمُ الَّذِي هُمْ

فِيهِ مُخْتَلِفُونَ وَ عَنْهُ يُسَأَلُونَ

سلام بر تو ای خبر بزرگی که آنها در آن اختلاف کردند و از
آن بازخواست شوند.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ آمَنْتَ
بِاللَّهِ وَهُمْ مُشْرِكُونَ

سلام بر توای امیر مؤمنان، به خدا ایمان آورده‌ی، در حالی
که همه شرک می‌ورزیدند

وَ صَدَقْتَ بِالْحَقِّ وَ هُمْ مُكَذِّبُونَ
و حق را تصدیق گفتی وقتی که آنان تکذیب می‌نمودند

وَ جَاهَدْتَ [فِي اللَّهِ] وَ هُمْ مُحْجِمُونَ
[مُجْمَعُونَ]
وجهاد کردی و آنان از جهاد عقب نشینی می‌کردند

وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلصًا لَهُ الدِّينَ
خداراً عبادت کردی، در حالی که خالص نمودی برای او دین
را

صَابِرًا مُحْتَسِبًا حَتَّى أَتَاكَ الْيَقِينُ
صبر کردی و به حساب خدا گذاشتی، تامرسگ تورادر
رسید

أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ.

آگاه باشید لعنت خدا بر ستمکاران.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْمُسْلِمِينَ وَ يَعْسُوبَ
الْمُؤْمِنِينَ

سلام بر توای آقای مسلمانان و رئیس دین

وَ إِمَامَ الْمُتَقِينَ وَ قَائِدَ الْغُرُّ الْمُحَجَّلِينَ وَ
رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

و پیشوای اهل تقوا و مقتدای سپیدرویان و رحمت و برکات
خدا بر توباد

أَشَهَدُ أَنَّكَ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ وَ وَصِيْهُ وَ
وَارثُ عِلْمِهِ

شَهادتِ می دهم که تویی برادر رسول خدا، جانشین و
وارث علمش

وَ أَمِينُهُ عَلَى شَرْعِهِ وَ خَلِيفَتُهُ فِي أُمَّتِهِ،
و امین او بر قانونش و جانشین او در امتش

وَ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ صَدَقَ بِمَا أُنْزِلَ
عَلَى نَبِيِّهِ

و اول کسی که به خدا ایمان آورد، و آنچه را بر پیامبرش
نازل شده بود تصدیق کرد

وَ أَشَهَدُ أَنَّهُ قَدْ بَلَغَ عَنِ اللَّهِ مَا أَنْزَلَهُ
فِيكَ

و شهادت می دهم که آن حضرت همه آنچه را خدا درباره
تونازل کرد به مردم رساند

فَصَدَعَ بِأَمْرِهِ وَ أَوْجَبَ عَلَى أُمَّتِهِ فَرِضَ
طَاعَتَكَ وَ ولَيَّتَكَ

و امر خدا را درباره توبا صدای بلند اعلام کرد و بر امتش
حتمی بودن طاعت و ولایت را واجب نمود

وَ عَقَدَ عَلَيْهِمُ الْبَيْعَةَ لَكَ

و بیعت تو را بر عهده آنان نهاد

وَ جَعَلَكَ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ
و حضرت را نسبت به مؤمنان سزاوار تراز خودشان قرار داد

كَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ كَذَلِكَ
چنان که خدا خود او را این چنین قرار داد

ثُمَّ أَشْهَدَ اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهِمْ فَقَالَ
سپس پیامبر اسلام خدا را بر مردم شاهد گرفت و فرمود:

أَلَسْتُ قَدْ بَلَغْتُ.
آیا من آن نیستم که رساندم.

فَقَالُوا اللَّهُمَّ بَلَى.
همه گفتند: به خدا آری.

فَقَالَ اللَّهُمَّ اشْهَدْ وَ كَفِ بِكَ شَهِيدًا وَ
حَاكِمًا بَيْنَ الْعِبَادِ

پس فرمود: خدایا گواه باش و تو برای گواهی و حاکمیت
بین بندگان کفایت می کنی.

فَلَعْنَ اللَّهُ جَاحِدٌ وَ لَا يَتَكَ بَعْدَ الْإِقْرَارِ
پس خدا العنت کند منکر ولا یتت را بعد از اقرار

وَ نَاكِثٌ عَهْدُكَ بَعْدَ الْمِيثَاقِ
وشکننده پیمانت را پس از پیمان بستن

وَ أَشْهَدُ أَنْكَ وَفِيتَ بِعَهْدِ اللَّهِ تَعَالَى
وشهادت می دهم که توبه عهد خدای تعالی وفا کردی

وَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى مُوفٌ لَكَ بِعَهْدِهِ

وَ خَدَائِي تَعَالَى وَفَا كَنْنَدَهُ بِهِ عَهْدَ خَوِيشَ بِرَأْيِ توْسَتَ

وَ مَنْ أَوْفَ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ

أَجْرًا عَظِيمًا

وَ هَرَكَسَ بِهِ آنَّ پِيمَانِی کَهْ با خَدَابِستَه وَفا کَنَدَ، خَدَا
پَادَشَ بَزَرَگَی بِهِ او خَواهَدَ دَادَ

وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ الْحَقُّ الَّذِي

نَطَقَ بِولَايَتِكَ التَّنْزِيلُ

وَ شَهَادَتَ مَیْ دَهَمَ کَهْ تَوَیِّی اميرِ مؤمنان آنَّ حَقَی کَهْ قَرَآنَ
بِهِ ولَایَتَتَ گَوِیَا شَدَ

وَ أَخَذَ لَكَ الْعَهْدَ عَلَى الْأُمَّةِ بِذَلِكَ الرَّسُولُ

وَرَسُولُ خَدَا در این زمینه برای تو از امت پیمان گرفت

وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ وَ عَمَّکَ وَ أَخَاكَ الَّذِينَ

تَاجَرْتُمُ اللَّهَ بِنُفُوسِكُمْ

وَ شَهَادَتَ مَیْ دَهَمَ کَهْ تو وَ عمَو وَ برادرت کسانی هستید
کَهْ با خَدَابا جَانَ هَايَتَانَ معاملَه کردید

فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِيْكُمْ

پس خدا این آیه را در حق شما نازل کرد:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَ

أَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

بِهِ درستی کَهْ خَدَا از مؤمنان خَرِيدَ جانها وَ اموالشان را، کَه
در عوض بهشت برای آنان باشد

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقتَلُونَ
و در راه خدا پیکار می کنند، پس می کشند و کشته می شوند

وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَىةِ وَ الْإِنجِيلِ وَ الْقُرْآنِ

وعده ای است براو، محقق شده در تورات و انجیل و قرآن

وَ مَنْ أَوْفَ بِعَهْدِهِ مِنَ اللهِ
و کیست که به عهد خود وفادارتر از خدا باشد

فَاسْتَبْشِرُوا بِيَعْكُمُ الَّذِي بَأَيَّعْتُمْ بِهِ
پس شادی کنید به معامله ای که انجام دادید

وَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
و این است آن رستگاری بزرگ

الْتَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ
الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ
آنانند توبه کنندگان، عبادت کنندگان، روزه گیران، رکوع
کنندگان، سجود کنندگان

الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
امر کنندگان به معروف، نهی کنندگان از منکر

وَ الْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللهِ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
ونگهبانان حدود خدا، و به مؤمنان بشارت ده

أَشْهُدُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّ الشَّاكِرَ فِي كَ
مَا آمَنَ بِالرَّسُولِ الْأَمِينِ
شَهادت می دهم ای امیر مؤمنان که شک کننده درباره تو
به رسول امین ایمان نیاورده

وَ أَنَّ الْعَادِلَ بِكَ غَيْرُكَ عَانِدٌ [عَادِلٌ] عَنِ
الدِّين

و اینکه روی گرداننده از ولایت توبه ولایت غیر، معاندانه
روی گردان از دین است

الْقَوِيمُ الَّذِي ارْتَضَاهُ لَنَا رَبُّ الْعَالَمِينَ
دین میانه ای که پروردگار جهانیان برای ما پسندیده

وَ أَكْمَلَهُ بِولَاتِكَ يَوْمَ الْغَدَيرِ
و آن را روز غدیر به ولایت تو کامل نموده است

وَ أَشْهُدُ أَنَّكَ الْمَعْنُী بِقَوْلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ
و گواهی می دهم که در این گفته خدای عزیز رحیم،
مقصود تویی:

وَ أَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَ لَا
تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
بـه حقیقت این است راه راست من، از آن پیروی کنید و
راههای دیگر را پیروی ننمایید

فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ضَلَّ وَ اللَّهُ
که شمارا از راه او پراکنده کند، به خدا سوگند گمراه شد

وَ أَضَلَّ مَنِ اتَّبَعَ سِوَالَّ وَ عَنِ الْحَقِّ
مَنْ عَادَكَ.

وَغَمْرَاهْ کرد کسی که از غیر تو پیروی نمود و کسی که
تو را دشمن داشت، ستیزه ورزان از حق روی گرداند.

اللَّهُمَّ سَمِعْنَا لِأَمْرِكَ وَ أَطَعْنَا وَ اتَّبَعْنَا
صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

خدایا امرت را شنیدیم و اطاعت کردیم و راه راست تورا
پیروی نمودیم

فَاهْدِنَا رَبَّنَا وَ لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا
إِلَى طَاعَتِكَ

پروردگارا مارا هدایت کن و بعد از اینکه مارا به طاعت
هدایت کردی دل هایمان را منحرف مساز

وَ اجْعَلْنَا مِنَ الشَّاكِرِينَ لِأَنْعُمْكَ
ومارا از سپاسگزاران نعمتهایت قرار ده

وَ أَشْهَدُ أَنِّكَ لَمْ تَزَلْ لِلَّهِ وَ مُخَالِفًا وَ
لِلتَّقْوَى مُحَالِفًا

وشهادت می دهم که تو پیوسته با هوا نفس مخالف و
با پرهیزکاری هم پیمان

وَ عَلَى كَظِيمِ الْغَيْظِ قَادِرًا وَ عَنِ النَّاسِ
عَافِيًّا غَافِرًا

وبه فرو خوردن خشم توانا و گذشت کننده از مردم و
آمرزنده آنان بودی

وَإِذَا عُصِيَ اللَّهُ سَأْخْطَأً

وزمانی که خدا معصیت می شود خشمناک

وَإِذَا أُطِيعَ اللَّهُ رَاضِيًّا

وهنگامی که اطاعت می شود خشنودی

وَمَا عَاهَدَ إِلَيْكَ عَالِمًا

وبه آنچه خدا با تو پیمان بسته بود عامل بودی

رَاعِيًّا لِمَا اسْتُحْفَظْتَ حَافِظًا

و آنچه نگهداری اش از تو خواسته شده بود رعایت نمودی و

آنچه به تو سپرده شده بود حفظ کردی

لِمَا اسْتُوْدِعْتَ مُبَلَّغًا مَا حُمِّلْتَ مُنْتَظِرًا

ما وعدت

و آنچه از حق بر عهده ات نهاده شده بود رساندی، و آنچه

رابه آن وعده داده شدی به انتظار نشستی

وَأَشَهَدُ أَنِّي مَا اتَّقِيَّتْ ضَارِعًا

وشهادت می دهم که از روی زبونی محافظه کاری نکردی

وَلَا أَمْسَكْتَ عَنْ حَقًّكَ جَازِعًا

ودر اثر بی تابی و عجز از گرفتن حقت باز نایستادی

وَلَا أَحْجَمْتَ عَنْ مُجَاهَدَةِ غَاصِبِكَ

[غاصبک] ناکلاً

وبه خاطر ترس و وحشت، از پیکار با غاصبان ولایت قدم

به عقب نگذاشتی

وَ لَا أَظْهَرْتَ الرِّضَى بِخِلَافِ مَا يُرْضِي اللَّهَ
مُدَّا هنَّاً

وبه علت سستی بر خلاف آنچه خدا را خشنود می کند
اظهار خشنودی نموده

وَ لَا وَهْنَتَ لِمَا أَصَابَكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ،
وبرای آنچه در راه خدا به تو در رسیده سست نشده

وَ لَا ضَعْفَتْ وَ لَا اسْتَكْنَتْ عَنْ طَلْبِ حَقّكَ
مراقبا

وبه خاطر ترس و زبونی از خواستن حقت ناتوان و درمانده
نگشتی

مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ تَكُونَ كَذَلَكَ بَلْ إِذْ ظُلْمَتَ
پناه به خدا از اینکه چنین باشی، بلکه زمانی که مورد
ستم واقع شدی

اَحْتَسَبْتَ رَبَّكَ وَ فَوَضْتَ إِلَيْهِ أَمْرَكَ
به حساب پروردگارت گذاشتی و کارت را به او واگذار کردی

وَ ذَكَرْتَهُمْ فَمَا ادَّكَرُوا وَ وَعَظْتَهُمْ فَمَا
اتَّعَظُوا

و ستمکاران را پند دادی ولی نپذیرفتند و اندرز دادی ولی
قبول نکردند

وَ خَوَفْتَهُمُ اللَّهُ فَمَا تَخَوَّفُوا
و آنان را از خدا ترساندی ولی نترسیدند

وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ جَاهَدْتَ
فِي اللَّهِ حَقَّ جَهَادِهِ
وَ شَهَادَتْ مَى دَهْمَ كَهْ تَوَأِي امير مؤمنان در راه خدا به حق
جهاد کردي

حَتَّىٰ دَعَاكَ اللَّهُ إِلَىٰ جَوَارِهِ
تا اينکه خدا تو را بجوارش فراخواند

وَ قَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاِخْتِيَارِهِ
وبه اختيارش تو را به جانب خود قبض روح کرد

وَ الْزَمَّ أَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ بِقَتْلِهِمْ إِيَّاكَ
وحجت را بر دشمنان ختم کرد، با به قتل رساندن تو را

لِتَكُونَ الْحُجَّةُ لَكَ عَلَيْهِمْ مَعَ مَا لَكَ مِنَ
الْحُجَّاجِ الْبَالَغَةِ عَلَىٰ جَمِيعِ خَلْقِهِ
تا حجت به سود تو زيان باشد همراه با آنچه برای تو
بود از حجت های رسابره مه خلق.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَبَدْتَ
اللَّهَ مُخْلِصًا

سلام بر تو ای امير مؤمنان، خدارا خالصانه عبادت کردي

وَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ صَابِرًا وَ جُذْتَ بِنَفْسِكَ
مُحْتَسِبًا
وصابرانه در راه خدا جهاد نمودی و به حساب خدا جانبازی
کردي

وَ عَمِلْتَ بِكِتَابِهِ وَ اتَّبَعْتَ سُنَّةَ نَبِيِّهِ
و به کتابش عمل نمودی و روش پیامبرش را پیروی کردم

وَ أَقْمَتَ الصَّلَاةَ وَ آتَيْتَ الزَّكَاةَ
ونماز را بپا داشتی وزکات را پرداختی

وَ أَمْرَتَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ
و به معروف امر کردی، و تا توائستی از منکر نهی نمودی

مَا اسْتَطَعْتَ مُبْتَغِيَا مَا عِنْدَ اللَّهِ رَاغِبًا
فِيمَا وَعَدَ اللَّهُ
طالب بودی آنچه رانزد خدادست، راغب بودی در آنچه خدا
وعده داد

لَا تَحْفُلْ بِالنَّوَافِلِ وَ لَا تَهْنُ عَنْدَ الشَّدَائِدِ
کاسه صبرت از پیش‌آمدها لبریز نشد و هنگام سختی ها
سست نگشتی

وَ لَا تَحْجِمُ عَنْ مُحَارِبٍ
از مقابل هیچ جنگجویی بازنگشتی

أَفَكَ مَنْ نَسَبَ غَيْرَ ذَلِكَ إِلَيْكَ وَ افْتَرَى
بَاطِلًا عَلَيْكَ
آن که غیر این امور را به تو نسبت داد تهمت زد و به باطل
دروغ بر تو بست

وَ أَوْلَى لِمَنْ عَنَدَ عَنْكَ
ومرج بر کسی که با اصرار بر مخالفت با تو از توروی
گرداند

لَقَدْ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ الْجِهَادِ

به راستی در راه خدا به حق جهاد کردی

وَصَبَرْتَ عَلَى الْأَذَى صَبْرًا احْتِسَابً

وبر آزار مردم به نیکی صبر کردی صبری به حساب خدا

وَأَنْتَ أَوْلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَصَلَّى لَهُ

تویی اول کسی که به خدا ایمان آوردی و برای او نماز
خواندی

وَجَاهَدَ وَأَبْدَى صَفْحَتَهُ فِي دَارِ الشُّرُكِ

وجهاد کردی و خود را در خانه شرک برای حق آشکار
نمودی

وَالْأَرْضُ مَشْحُونَةٌ ضَلَالَةً

در حالی که زمین انباشته به گمراهی بود

وَالشَّيْطَانُ يُعْبَدُ جَهْرَةً

وشیطان آشکارا عبادت می شد

وَأَنْتَ الْقَائِلُ

و تویی گوینده این سخن:

لَا تَزِيدُنِي كَثْرَةُ النَّاسِ حَوْلِي عِزَّةً وَ لَا

تَفَرَّقُهُمْ عَنِّي وَحْشَةً

کثرت مردم در پیرامونم عزتی به من نیفزاید و پراکنده
شدن شان ترسی به من اضافه نکند

وَلَوْ أَسْلَمَنِي النَّاسُ جَمِيعًا لَمْ أَكُنْ

مُتَضَرِّعًا

واگر همه مردم از من دست بردارند، نالان نشوم

اعْتَصَمْتَ بِاللَّهِ فَعَزَّزْتَ

پناهنده به خدا شُدی و عزت یافته

وَ آتَرْتَ الْآخِرَةَ عَلَى الْأُولَى فَزَهْدَتْ

و آخرت را بر دنیا برگزیدی و پارسا گشتی

وَ أَيَّدَكَ اللَّهُ وَ هَدَاكَ وَ أَخْلَصَكَ وَ اجْتَبَاكَ

خدا تأییدت نمود و راهنمایی فرمود و در گردونه خلوص قرار

داد و تورا برگزید

فَمَا تَنَاقَضْتُ أَفْعَالُكَ وَ لَا اخْتَلَفْتُ أَقْوَالُكَ

کردارهایت ضد و نقیض نشد و گفتارهایت اختلاف نیافت

وَ لَا تَقْلَبْتُ أَحْوَالُكَ وَ لَا ادْعَيْتُ وَ لَا افْتَرَيْتُ

علی اللَّهِ كَذِباً

و حالات زیر و رو نگشت و ادعای بیهوده نکردی و بر خدا

دروغ نبستی

وَ لَا شَرْهْتَ إِلَى الْحُطَامِ وَ لَا دَنَسَكَ الْآثَامُ

وبه متاع اندک دنیا طمع نورزیدی و گناهان تورا آلوده
نساخت

وَ لَمْ تَزَلْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّكَ

همواره امورت بر پایه برهانی آگ سوی پروردگارت بود

وَ يَقِينٌ مِّنْ أَمْرِكَ تَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَ إِلَى

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

در کارت بر یقین بگویی و به سوی حق و راه مستقیم هدایت
می نمودی

أَشْهُدُ شَهَادَةَ حَقٍّ وَ أُقْسِمُ بِاللَّهِ قَسَمَ
صِدْقٍ

شَهَادَتْ مَى دَهْم شَهَادَتْ حَقٌ وَ سَوْنَدْ مَى خَورَم سَوْنَدْ
صدق

أَنَّ مُحَمَّدًا وَ آلَهُ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ
سَادَاتُ الْخَلْقِ

که محمد و خاندانش (درود خدا بر آنان باد) سروران خلقند

وَ أَنَّكَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ

و اینکه تو مولای من و مولای همه مؤمنانی

وَ أَنَّكَ عَبْدُ اللَّهِ وَ وَلِيُّهُ وَ أَخُو الرَّسُولِ وَ
وَصِيُّهُ وَ وَارِثُهُ

و تو بنده خدا و ولی او و برادر جانشین و وارث او هستی

وَ أَنَّهُ الْقَائِلُ لَكَ

واو گوینده این سخن به حضرت توست:

وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ

سوگند به کسی که مرابه حق برانگیخت

مَا آمَنَ بِي مَنْ كَفَرَ بِكَ

به من ایمان نیاورد آن که به تو کافر شد

وَ لَا أَقَرَّ بِاللَّهِ مَنْ جَحَدَكَ

وبه خدا اقرار ننمود آن که به انکار تو برخاست

وَ قَدْ ضَلَّ مَنْ صَدَّ عَنْكَ

گمراه شد کسی که مردم را از تو باز داشت

وَ لَمْ يَهْتَدِ إِلَى اللَّهِ وَ لَا إِلَيْهِ مَنْ لَا يَهْتَدِي
بَكَ

و به سوی خدا و به جانب من راه نیافت

وَ هُوَ قَوْلُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ
و این گفتار پروردگار عزوجل من است:

وَ إِنِّي لَغَفَارٌ لِمَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ

صَالِحًا

وَ مَنْ أَمْرَزَنِدَهُ أَنْ كَسَرَاهُ تَوبَهُ كَرَدَ وَ اِيمَانَ آورَدَ وَ عَمَلَ
شَايِسَتَهُ اِنجَامَ دَادَ

ثُمَّ اهْتَدَى إِلَى وَلَائِتَكَ
سپس به سوی ولایت تو راه یابد.

مَوْلَايَ فَضْلُكَ لَا يَخْفَى وَ نُورُكَ لَا يُطْفَأُ
[لَا يُطْفَى]

مولای من فضل تو مخفی نمی ماند و نورت خاموش نگردد

وَ أَنَّ مَنْ جَحَدَكَ الظُّلُومُ الْأَشَقَى
و آن که تو را انکار کند ستمکار و بدبخت است

مَوْلَايَ أَنْتَ الْحُجَّةُ عَلَى الْعِبَادِ وَ الْهَادِي
إِلَى الرَّشَادِ وَ الْعُدَّةُ لِلْمَعَادِ

مولای من تو حجت بر بندگانی و راهنمای به سوی راه
راستی و ذخیره روز معادی

مَوْلَايَ لَقَدْ رَفَعَ اللَّهُ فِي الْأُولَى مَنْزِلَتَكَ
مولای من خدا مقامت رادر دنیا بلند کرد

وَ أَعْلَى فِي الْآخِرَةِ دَرَجَتَكَ

و درجه ات را در آخرت والا گردانيد

وَ بَصَرَكَ مَا عَمِيَ عَلَى مَنْ خَالَفَكَ

وبينایت نمود به آنچه بر کسی که با تو مخالفت کرد

پوشیده ماند

وَ حَالَ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ مَوَاهِبِ اللَّهِ لَكَ

وبین تو و موهبت های خدا حجاب شد

فَلَعْنَ اللَّهُ مُسْتَحْلِي الْحُرْمَةِ مِنْكَ وَ ذَائِدِي

الْحَقُّ عَنْكَ

لعنت خدا بر حلال شمارندگان حرمت و دفع کندگان

حقت

وَ أَشْهُدُ أَنَّهُمُ الْأَخْسَرُونَ الَّذِينَ تَلْفُحُ

وُجُوهُهُمُ النَّارُ

و شهادت می دهم که آنان از زیانکارترین مردمی هستند

که آتش چهره آنان را می سوزاند

وَ هُمْ فِيهَا كَالْحُوَنَ

و در میان دوزخ زشت و عبوس هستند

وَ أَشْهُدُ أَنَّكَ مَا أَقْدَمْتَ وَ لَا أَحْجَمْتَ

و شهادت می دهم که اقدام نکرده و قدم به عقب

نگذاشتی

وَ لَا نَطَقْتَ وَ لَا أَمْسَكْتَ إِلَّا بِأَمْرٍ مِنَ اللَّهِ

و رسوله

وسخن نگفیتی و باز نایستادی مگر به فرمان خدا و رسولش.

قُلْتَ وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ نَظَرَ إِلَيْهِ
خود فرمودی: سوگند به آن که جانم در دست اوست به
من نظر کرد

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَصْرِبُ
بالسیف قدم
رسول خدا (ص) در حالی که پیشقدمانه شمشیر می زدم

فَقَالَ يَا عَلِيٌّ أَنْتَ مِنِّي مَنْزَلَةُ هَارُونَ
مِنْ مُوسَى
ایشان به من فرمود: ای علی تو نسبت به من به منزله
هارونی نسبت به موسی

إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيٌّ بَعْدِي
جز اینکه بعد از من پیغمبری نیست

وَ أَعْلَمُكَ أَنَّ مَوْتَكَ وَ حَيَاَتَكَ مَعِي وَ عَلَى
سُنْتِي
و من تورا خبر می دهم که مرگ و زندگی توبامن و
براساس راه و رسی من است

فَوَ اللَّهِ مَا كَذَبْتُ وَ لَا كُذَبْتُ
به خدا سوگند دروغ نگفتم و به من دروغ گفته نشد

وَ لَا ضَلَّتُ وَ لَا ضُلِّي
و گمراه نشدم و کسی به وسیله من گمراه نشده

وَ لَا نَسِيْتُ مَا عَهَدَ إِلَيَّ رَبِّي
و آنچه را پروردگارم با من عهد کرده فراموش نکردم

وَ إِنِّي لَعَلَى بَيْنَةٍ مِّنْ رَّبِّيِّ بَيْنَهَا لَنَبِيِّهِ
من برهانی از سوی پروردگارم هستم که برای پیامبرش
بیان نموده

وَ بَيْنَهَا النَّبِيُّ لِي
و پیامبر نیز برای من بیان داشته است

وَ إِنِّي لَعَلَى الطَّرِيقِ الْوَاضِحِ أَفْظُهُ لَفْظًا
و من به راستی بر راه روشن هستم که آن را صریح می
گوییم با صراحت تمام

صَدَقْتَ وَ اللَّهُ وَ قُلْتَ الْحَقَّ
ای امیر مؤمنان به خدا سوگند راست گفتی و حق گفتی.

فَلَعْنَ اللَّهُ مَنْ سَاوَاكَ مِنْ نَّاوَاكَ
پس خدا لعنت کند کسی را که تو را با آن که با تو
دشمنی کرد برابر قرار داد

وَ اللَّهُ جَلَّ اسْمُهُ يَقُولُ:
در حالی که خدا می فرماید:

«هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ»
«آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند برابرند؟»

فَلَعْنَ اللَّهُ مَنْ عَدَلَ بِكَ مَنْ فَرَضَ اللَّهُ
علیه ولایتک
پس خدا لعنت کند کسی را که مساوی تو قرار داد، آن
کس را که خدا ولایت را بر او واجب کرد

وَ أَنْتَ وَلِيُّ اللَّهِ وَ أَخُو رَسُولِهِ وَ الْذَّابُ
عَنْ دِينِهِ

و حَالٍ اِيْنَكَه تَوَلِي خَدَائِي و بَرَادِر رَسُولِ خَدَائِي و دِفَاع
کَنْدَه از دِینِ خَدَائِي

وَ الَّذِي نَطَقَ الْقُرْآنُ بِتَفْضِيلِهِ
و کسی هستی که قرآن به برتری آش گویاست

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى

خدای تعالی فرمود:

«وَ فَضْلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا»

«خدا جهادکنندگان را بر نشستگان برتری داد به اجری
بزرگ

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَ مَغْفِرَةً وَ رَحْمَةً وَ كَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا»

درجات و مغفرت و رحمت از جانب او برای جهادگنندگان است
و خدا همواره آمرزنده و مهربان است»

وَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى:

و خدای تعالی فرمود:

«أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَام

آیا آب دهی به حاجیان و آب دادن در مسجد الحرام را قرار
داده اید

كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ جَاهَدَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ
همانند آن کس که به خدا و روز جزا ایمان آورده، و در راه
خدا جهاد کرده است؟

لَا يَسْتَوْنَ عِنْدَ اللَّهِ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ»

«هرگز پیش خدا برابر نیستند، خدا گروه ستمکاران را
هدایت نمی کند»

الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنفُسِهِمْ
آنگه ایمان آورده اند و هجرت کردند و در راه خدا با اموال
و جان هایشان جهاد کردند

أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولَئِكَ هُمُ
الْفَائِزُونَ

از جهت مقام به نزد خدا برترند و ایشان رستگارانند

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةِ مِنْهُ وَ رَضْوَانَ
نویدشان می دهد پروردگارشان به رحمتی از جانب خود و
خشندی

وَ جَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ
و بهشت هایی که در آنها نعمت پایدار برای آنان باشد

خَالِدِينَ فِيهَا أَبْدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ»

در آن بهشت ها جاودانند، به راستی که نزد خدا پاداشی
بزرگ است»

أَشَهَدُ أَنَّكَ الْمَخْصُوصُ بِمُدْحَةِ اللَّهِ
شهادت می دهم که توبه سُتایش خدا مخصوص گشته
ای

الْمُخْلصُ لطَاعَةِ اللَّهِ لَمْ تَبْغِ بِالْهُدَى بَدْلاً
ومخلص در طاعت خدایی، برای هدایت جایگزینی نجستی
وَ لَمْ تُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّكَ أَحَدًا
و در بندگی پروردگارت احادی راشریک نساختی

وَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى اسْتَجَابَ لِنِيَّهِ صَلَّى اللَّهُ
علیه و آلہ فیک دعوته
و خدای تعالی دعای پیامبرش (ص) رادر حق تو اجابت کرد
ثُمَّ أَمَرَهُ بِإِظْهَارِ مَا أَوْلَاكَ لِأَمَّتِهِ إِعْلَاءً
لشائک

سپس اظهار آنچه تورا سزاوار حکومت بر ملتیش کرده بود
به او فرمان داد، برای بالا بردن شانت

وَ إِعْلَانًا لِرُهَابِكَ وَ دَخْضًا لِلْأَبَاطِيلِ وَ
قطعًا للْمَعَاذِير
وعلنی ساختن برهانت و دفع باطلها و بریدن بھانه ها

فَلَمَّا أَشْفَقَ مِنْ فِتْنَةِ الْفَاسِقِينَ وَ اتَّقَى
فِيكَ الْمُنَافِقِينَ

پس زمانی که از آشوب اهل فسق بیمناک شد و درباره تو
در برابر منافقان محافظه کاری کرد

أَوْحَى إِلَيْهِ رَبُّ الْعَالَمِينَ:
پروردگار جهانیان به او وحی کرد:

«يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ

ای رسول! آنچه از پروردگارت به تو نازل شده به مردم
برسان

وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ
يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ»

اگر انجام ندهی پیام خدا را نرسانده ای، خدا تو را از مردم
حفظ می کند»

فَوَضَعَ عَلَى نَفْسِهِ أَوْزَارَ الْمَسِيرِ
پس او بارهای سنگین سفر را بر دوش جان نهاد

وَ نَهَضَ فِي رَمْضَاءِ الْهَجِيرِ
ودر حرارت شدید نیمه روز برخاست

فَخَطَبَ وَ أَسْمَعَ وَ نَادَى فَأَبْلَغَ
سخنرانی کرد و شنواند، و فریاد زد

ثُمَّ سَأَلَهُمْ أَجْمَعَ فَقَالَ هَلْ بَلَغْتُ
پس پیام حق را رساند، سپس از همه آنها پرسید: آیا
رساندم؟

فَقَالُوا اللَّهُمَّ بَلَى فَقَالَ اللَّهُمَّ اشْهِدْ

گفتند: به خدا قسم آری. فرمود: خدا یا شاهد باش.

**ثُمَّ قَالَ أَلَسْتُ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ
أَنفُسِهِمْ**

سپس به مردم خطاب کرد: آیا من آن نیستم که به
مؤمنان از خود آنان سزاوار ترم؟

فَقَالُوا بَلَى فَأَخَذَ بِيَدِكَ وَ قَالَ:

گفتند: آری، پس دست تو را گرفت و فرمود:

«مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَيْيَ مَوْلَاهُ

«هر که را که من مولای اویم، پس این علی مولای اوست

اللَّهُمَّ وَالِّيْ مَنْ وَالاُهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ

خدایا دوست بدار هر که او را دوست دارد و دشمن بدار هر
که او را دشمن دارد

وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ»

و یاری کن کسی را که یاری اش کند، و خوار کن هر که
خوارش سازد»

**فَمَا آمَنَ بِهَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ عَلَى نَبِيِّهِ إِلَّا
قَلِيلٌ**

پس به آنچه خدا درباره تو بر پیامبر شنازل کرد، ایمان
نیاورد جز عده ای اندک

وَ لَا زَادَ أَكْثَرَهُمْ غَيْرَ تَخْسِيرٍ

واکثرشان را نیفزود جز زیانکاری

وَ لَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِيكَ مِنْ قَبْلُ وَ
هُمْ كَارِهُونَ:

پیش از آن نیز خدا در حق تواین آیه راناز کرد در حالی
که آنان دوست نداشتند:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ

دِينِهِ
ای کسانی که ایمان آورده اید، هر که از شما از دینش برگردد
فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ
خدا به زودی قومی را بیاورد که آنها را دوست دارد و آنها
هم خدا را دوست دارند

أَذَلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
بر مؤمنان نرمند، و بر کافران سخت

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ

لَائِم
در راه خدا جهاد کنند، از سرزنش سرزنش کنندگان نمی
ترسند

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ
وَاسِعٌ عَلَيْهِ.

این است فضل خدا، به هر که بخواهد عنایت می کند،
خدا گسترنده و دانا است.

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا
جز این نیست که شما ولی خدا و رسول او و همه آنانی
هستند که ایمان آورند

**الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ
هُمْ رَاكِعُونَ**

و آنانی که نماز را برابر پامی دارند و زکات می دهند، در حالی
که رکوع کننده اند

**وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا
فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ**

و هر که با خدا و رسولش و کسانی که ایمان آور دند دوستی
کند، پس حزب خدا حزب پیروز است

**رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ
فَأَكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ**

پروردگارا به آنچه نازل کردی ایمان آور دیم و از پیامبر
پیروی نمودیم، پس ما را با گواهان بنویس.

**رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا
پَرُورِدَگارا دل های ما را پس از آنکه هدایت مان کردی
منحرف مساز**

**وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ
الْوَهَّابُ»**

وبه ما از نزد خود رحمتی ببخش، که تو بسیار بخشنده
ای

**اللَّهُمَّ إِنَّا نَعْلَمُ أَنَّ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ
عِنْدِكَ**

خدایا مامی دانیم که این گفتار از نزد تو حق است

فَالْعَنْ مَنْ عَارَضَهُ وَ اسْتَكْبَرَ وَ كَذَبَ بِهِ
پس لعنت کن کسی را که با آن معارضه کرد و بله آن کبر
ورزید و آن را تکذیب کرد
وَ كَفَرَ وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلِبٍ
ینقلبون.

و کافر شد و زود است بدانند کسانی که ستم کردند به چه
بازگشتگاهی برگردند.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدَ
الْوَصِيّينَ
سلام بر توای امیر مؤمنان و سرور جانشینان

وَ أَوَّلَ الْعَابِدِينَ وَ أَزْهَدَ الزَّاهِدِينَ
ورأس عبادت کنندگان و پارساترین پارسايان

وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ وَ صَلَواتُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ
ورحمت خدا و برکات و درودها و تحیاتش بر تو باد

أَنْتَ مُطْعِمُ الطَّعَامِ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَ
يَتِيمًا وَ أَسِيرًا لَوْجَهِ اللَّهِ
توبی خوراننده طعام در حال دوست داشتن آن، به درمانده
و یتیم و اسیر تنها به خاطر خشنودی خدا

لَا تُرِيدُ مِنْهُمْ جَزَاءً وَ لَا شُكُورًا وَ فِيكَ
أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى:

که از آنها پاداش و سپاسی نمی خواستی و خدای تعالی در
حق تو چنین گفت:

«وَ يُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَ كَوْكَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةً»

دیگران را بر خود ترجیح می دهند، گرچه خود تمیز داشت
با شند

وَ مَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلُحُونَ»

هر که از بخل وجودش محفوظ ماند پس آنانند از رستگاران»

وَ أَنْتَ الْكَاظِمُ لِلْغَيْظِ وَ الْعَافِي عَنِ النَّاسِ
وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

تویی فروبرنده خشم و گذشت کننده از مردم و خدانيکوکاران
را دوست دارد

وَ أَنْتَ الصَّابِرُ فِي الْبَأْسَاءِ وَ الْفَرَّاءِ وَ حِينَ
الْبَأْسِ

و تویی صبر کننده در تنگدستی و پریشان حالی و به هنگام
جنگ

وَ أَنْتَ الْقَاسِمُ بِالسَّوِيَّةِ وَ الْعَادِلُ فِي الرَّعِيَّةِ
وَ الْعَالَمُ بِحُدُودِ اللَّهِ

تویی بخش کننده به برابری و دادگر در میان ملت و آگاه به
مقررات خدا

مِنْ جَمِيعِ الْبَرِّيَّةِ وَ اللَّهُ تَعَالَى أَخْبَرَ عَمَّا
أَوْلَاكَ مِنْ فَضْلِهِ بِقَوْلِهِ:

از میان همه انسانها، خدای تعالی خبر داد از آنچه سزاوار

کرده تورا از فضلش به گفته اش:

«أَفَمْنُ كَانَ مُؤْمِنًا كَمْنُ كَانَ فَاسِقاً لَا
يَسْتَوْنَ

آیا کسی که مؤمن است همانند کسی است که فاسق است؟ هرگز برابر نیستند.

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

اما کسانی که ایمان آورده اند و کار شایسته کردند

فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُرْزِلُ لَهُمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ «

برای آنها بهشت های خویش جایگاه جهت پذیرایی به پاداش آنچه انجام دادند

وَ أَنْتَ الْمَخْصُوصُ بِعِلْمِ التَّنْزِيلِ وَ حُكْمِ
التَّأْوِيلِ

و تویی اختصاص یافته به علم قرآن و حکم تأویل

و نَصِّ الرَّسُولِ وَ لَكَ الْمَوَاقِفُ الْمَشْهُودَةُ

و صریح گفتار پیامبر و تواریخ موقعيت های گواهی شده

وَ الْمَقَامَاتُ الْمَشْهُورَةُ وَ الْأَيَّامُ الْمَذْكُورَةُ
يَوْمَ بَدْرٍ وَ يَوْمَ الْأَخْرَابِ

و مقامات مشهور و روزهای یاد شده، روز بدر و روز احزاب

إِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ

آن زمان که چشمها منحرف و جانها به گلوهار سید

وَ تَظْنُونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا هُنَالِكَ ابْتُلِيَ
الْمُؤْمِنُونَ

وبه خدا گمان می بردید، گمان های گوناگون، در آنجا اهل
ایمان آزمایش شدند

وَ زِلْزَلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا
و دچار تزلزل روحی گشتند تزلزل سخت.

وَ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ

آن هنگام اهل نفاق و آنان که در دل هایشان بیماری بود
گفتند:

مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا.
خدا و رسولش جز فریب به ما وعده ندادند.

وَ إِذْ قَالَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرَبَ لَا
مُقَامَ لَكُمْ
و در آن زمان گروهی از آنان گفتند: ای اهل مدینه جایی برای
شما نیست

فَأَرْجَعُوا وَ يَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ

بازگردید و جمعی از آنان از پیامبر اجازه می خواستند می
گفتند :

إِنَّ بُيُوقَنَا عَوْرَةٌ وَ مَا هِيَ بِعَوْرَةٍ
خانه های مابازوبی حفاظ است و حال آن که بی حفاظ
نبود

إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارا
آنان جز فرار از جنگ قصدی نداشتند

وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ
الأَخْرَابَ قَالُوا

وَخَدَى تَعَالَى فَرَمَدَ: همین که اهل ایمان دسته های کفر
و شرک را دیدند گفتند:

هَذَا مَا وَعَدْنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ

این همان است که خدا و رسولش به ما عده داد، خدا و
رسولش راست گفتند

وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيماً
وَآنَانَ رَانِيفِزُودَ مَغْرِيَةً وَتَسْلِيمَ

فَقَتَلْتَ عَمْرَهُمْ وَهَزَمْتَ جَمْعَهُمْ
پس عمر و قهرمان آنها را کشتی و جمع آنان را فراری دادی

وَرَدَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ
و خدا آنان را که کافر بودند با خشم شان بازگرداند

لَمْ يَنَالُوا خَيْراً وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
الْقَتَالَ

در حالی که به غنیمتی دست نیافتند و خدا جنگ را از اهل
ایمان کفايت کرد

وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا
و خدا نیرومند و عزیز است

وَ يَوْمَ أُحْدِي إِذْ يُصْعِدُونَ وَ لَا يَلْوُونَ عَلَىٰ
أَحَدٍ

وروزِ احمد هنگامی که از اطراف پیامبر فرار می کردند و به
احدى اعتنانمی نمودند

وَ الرَّسُولُ يَدْعُوهُمْ فِي أُخْرَاهُمْ
و پیامبر آنان را از پشت سرشان به کارزار دعوت می کرد

وَ أَنْتَ تَذُوذُ بِهِمْ الْمُشْرِكِينَ عَنِ النَّبِيِّ
ذاتِ الْيَمِينِ وَ ذَاتِ الشَّمَالِ
و تو بودی که مشرکان را برای حفظ پیامبر به راست و چپ
دفع می کردی

حَتَّىٰ رَدَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا خَائِفِينَ
تا خدا گزند آنان را در حالی که ترسان بودند از شما دو
بزرگوار برگرداند

وَ نَصَرَ بِكَ الْخَادِلِينَ
وشکست خوردگان را به وسیله تو یاری کرد

وَ يَوْمَ حُنَيْنَ عَلَىٰ مَا نَطَقَ بِهِ التَّنْزِيلُ:
وروز حنین، بنابر آنچه قرآن در این آیه به آن گویا شد:

«إِذْ أَعْجَبْتُكُمْ كَثْرَتْكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ
شَيْئًا

«زمانی که نفرات زیاد شما باعث شگفتی شما شد، ولی
شمارا به هیچ وجه بی نیاز نکرد

وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ إِمَا رَحِبْتُ ثُمَّ
وَلَيْتُمْ مُدْبِرِينَ

وزمین با آن فراخی اش بر شما تنگ شد، سپس روی
گردانده فرار کردید.

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ»

آن گاه خدا آرامش خود را بر رسولش و بر مؤمنان نازل
فرمود»

وَالْمُؤْمِنُونَ أَنْتَ وَمَنْ يَلِيكَ وَعَمْكَ
الْعَبَّاسُ يُنَادِي الْمُنْهَزِمِينَ:

«مؤمنان» تو بودی و همراهانست، و عمومیت عباس شکست
خوردگان را صدای زد:

يَا أَصْحَابَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ يَا أَهْلَ بَيْعَةِ
الشَّجَرَةِ حَتَّى اسْتَجَابَ لَهُ قَوْمٌ
ای اصحاب سوره بقره، ای اهل بیت شجره، تا جماعتی به
او پاسخ دادند

قَدْ كَفَيْتُهُمُ الْمَتُوْنَةَ وَ تَكَفَّلْتَ دُونَهُمْ
الْمَعُونَةَ

که تورنج آنها را کفايت کردی و به جای آنها کمک را
عهده دار شدی

فَعَادُوا آِيْسِينَ مِنَ الْمَثُوبَةِ رَاجِينَ وَعْدَ
اللَّهِ تَعَالَى بِالْتَّوْبَةِ

پس نومید از پاداش برگشتند و امیدوار به وعده خدای
تعالی به توبه

وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ جَلَّ ذِكْرُهُ:
و این است سخن خدا که عظیم باد یادش:

«ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ»

«آن گاه خدا توبه می پذیرد پس از آن، توبه کسی را که
بخواهد»

وَ أَنْتَ حَائِزٌ دَرَجَةَ الصَّبْرِ فَأَئِزْ بِعَظِيمِ
الْأَجْرِ

در حالی که تو درجه صبر را به دست آورده و به مزد
بزرگ پیروز شدی

وَ يَوْمَ خَيْرٍ إِذَا ظَهَرَ اللَّهُ خَوَرَ الْمُنَافِقِينَ
وروز خیر که خدا شکست منافقان را آشکار کرد

وَ قَطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ

و دنباله کافران را برید و سپاس خدای را پروردگار جهانیان

«وَ لَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا
يُؤْلِونَ الْأَدْبَارَ

در حالی که آنها از پیش با خدا پیمان بسته بودند که فرار نکنند

وَ كَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْؤُلاً»

وبه یقین پیمان خدا مورد بازخواست است»

مَوْلَايَ أَنْتَ الْحُجَّةُ الْبَالِغَهُ وَ الْمَحَاجَهُ
الْوَاضِحَهُ

مولای من تویی حجت رسا و راه روشن

وَ النِّعْمَهُ السَّابِغَهُ وَ الْبُرْهَانُ الْمُنِيرُ

ونعمت کامل و برهان تابناک

فَهَنِئًا لَكَ بِمَا آتَاكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلٍ

پس گوارا باد تو را، آنچه خدا از برتری به تو داد

وَ تَبَّا لِشَانِئَكَ ذِي الْجَهْلِ شَهِدتَ مَعَ
النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَ نَبِيُّهِ باد دشمن ندادنت، با پیامبر (ص)

جَمِيعَ حُرُوبِهِ وَ مَغَازِيهِ

در تمام جنگها و لشگرکشی هایش حاضر بودی

تَحْمِلُ الرَّايَهَ أَمَامَهُ وَ تَضْرِبُ بِالسَّيْفِ
قُدَّامَهُ

پیشاپیش پرچم اسلام را به دوش می کشیدی و در برابر شمشیر می زدی

ثُمَّ لِحَزْمِكَ الْمَشْهُورِ وَ بَصِيرَتِكَ فِي الْأُمُورِ

سپس تنها برای تدبیر و کاردانی مشهودت و بینایی ات در امور

أَمْرَكَ فِي الْمَوَاطِنِ وَ لَمْ يَكُنْ عَلَيْكَ أَمِيرٌ

در تمام میدانها تو را به فرماندهی می گماشت، و امیری بر تو نبود

**وَ كَمْ مِنْ أَمْرٍ صَدَّكَ عَنْ إِمْضَاءِ عَزْمِكَ
فِيهِ التَّقَى**

چه بسیار کارهایی که تقوامانع اجرای تصمیت در آنها شد

وَ اتَّبَعَ غَيْرُكَ فِي مُثْلِهِ الْهَوَى

اما جز تو در مثل آن از هوای نفس پیروی کرد

**فَظَنَّ الْجَاهِلُونَ أَنَّكَ عَجَزْتَ عَمَّا إِلَيْهِ
اَنْتَهَى ضَلَّ**

پس ندانان گمان کردند که تو از آنچه او به آن رسید عاجز شدی

وَ اللَّهُ الظَّانُ لِذَلِكَ وَ مَا اهْتَدَى

به خدا قسم گمان کننده آین چنین گمراه شد و رانیافت

وَ لَقَدْ أَوْضَحْتَ مَا أَشْكَلَ مِنْ ذَلِكَ

و تو واضح ساختی آنچه مشکل شده بود از این امور

**لِمَنْ تَوَهَّمَ وَ امْتَرَى بِقَوْلِكَ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْكَ:**

برای آن که توهمند و تردید کرد به گفتارت، درود خدا بر تو که فرمودی:

«قَدْ يَرَى الْحُوْلُ الْقُلُوبُ وَجْهَ الْحِيلَةِ

گاهی انسان زبردست و چیره روی چاره را می بیند

وَ دُونَهَا حَاجْزٌ مِنْ تَقْوَى اللَّهِ

ولی در برابر شپردۀ ای از تقوای خداست

فَيَدْعُهَا رَأْيَ الْعَيْنِ وَ يَنْتَهِرُ فُرْصَتَهَا مَنْ لَا

حَرِيجَةً [جَرِيحَةً] لَهُ فِي الدِّينِ»

در نتیجه روی چاره را آشکار ره‌امی کند ولی فرصت آن را غنیمت می‌داند کسی در امر باکی ندارد

صَدَقْتَ وَ اللَّهُ وَ خَسَرَ الْمُبْطَلُونَ

به خدا سوگند راست گفتی و یاوه سرايان دچار زیان شدند

وَ إِذْ مَا كَرَكَ النَّاكِثَانَ فَقَالَا نُرِيدُ الْعُمْرَةَ

هنگامی که آن دو عهدشگن اطلاعه و زبیرا با توبه فریبکاری برخاستند و گفتند قصد عمره داریم

فَقُلْتَ لَهُمَا: «لَعَمْرُكُمَا مَا تُرِيدَانِ الْعُمْرَةَ

لَكِنْ تُرِيدَانِ الْغَدْرَةَ»

به آنان گفتی: به جان خودتان قسم: قصد عمره ندارید

بلکه قصد خیانت دارید

فَأَخَذْتَ الْبَيْعَةَ عَلَيْهِمَا وَ جَدَّدْتَ الْمِيثَاقَ

در نتیجه از آن دونفر بیعت گرفتی و پیمان را محکم کردی

فَجَدَّا فِي النِّفَاقِ فَلَمَّا نَبَهْتَهُمَا عَلَى فِعْلِهِمَا

أَغْفَلَا

پس در نفاق کوشیدند، زمانی که بر کار نادرستشان آگاهشان کردی بی توجهی کردند

وَ عَادَا وَ مَا انْتَفَعَا وَ كَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهِمَا
خُسْرَا

وبه کار خویش بازگشتند، ولی بهره مند نشدند و سرانجام
کار هر دو خسران شد

ثُمَّ تَلَاهُمَا أَهْلُ الشَّامِ
سپس اهل شام خیانت آن دوراً دنبال کردند

فَسِرْتَ إِلَيْهِمْ بَعْدَ الْإِعْذَارِ وَ هُمْ لَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ

و تو پس از بستن راه غدر بر آنان به سویشان حرکت
کردی ولی آنها به دین حق گردن ننهادند.

وَ لَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ هَمَجُ رَعَاعُ ضَالُّونَ
ودر قرآن تدبیر ننمودند، بی خردان پست و گمراهان ناجوانمرد

وَ بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ فِيهِ كَافِرُونَ وَ
لِأَهْلِ الْخِلَافِ عَلَيْكَ نَاصِرُونَ
و به آنچه در حق توبه محمد نازل شده بود کافرنده
یا اوران مخالف تو

وَ قَدْ أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى بِاتِّبَاعِكَ
در حالی که خدا به پیروی از تو امر کرد

وَ نَدَبَ الْمُؤْمِنِينَ إِلَى نَصْرِكَ وَ قَالَ عَزَّ وَ
جَلَّ:
و مؤمنان را به یاری تو فراخواند و فرمود خدای عزو جل:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ»

«ای کسانی که ایمان آورده اید خدا را پرروانی کنید، و با
راستگویان باشید»

مَوْلَايَ بِكَ ظَهَرَ الْحَقُّ وَ قَدْ نَبَذَهُ الْخَلْقُ

مولای من حق بر توانایان شد، در حالی که مردم آن را
به یک سو انداختند

وَ أَوْضَحْتَ السُّنَنَ بَعْدَ الدُّرُوسِ

و توروشهای دینی را پس از کهنگی و نابودی آشکار ساختی

وَ الطَّمْسِ فَلَكَ سَابِقَةُ الْجِهَادِ عَلَى تَصْدِيقِ

التنزيل

تورآست پیشینه جهاد بر پایه تصدیق به قرآن

وَ لَكَ فَضْيَلَةُ الْجِهَادِ عَلَى تَحْقِيقِ التَّأْوِيلِ

و توراست فضیلت جهاد بر پایه تحقق تأویل

وَ عَدُوكَ عَدُوُ اللَّهِ جَاهِدٌ لِرَسُولِ اللَّهِ

ودشمن تو دشمن خدا و انکار کننده رسول خدا است

يَدْعُو بَاطِلًا وَ يَحْكُمُ جَائِراً

دعوت می کند دعوت باطل، حکومت می کند به ستم

وَ يَتَآمَرُ غَاصِبًا وَ يَدْعُو حِزْبَهُ إِلَى النَّارِ

فرمان می دهد غاصبانه، دار و دسته اش را به دوزخ می خواند

وَ عَمَارُ يُجَاهِدُ وَ يُنَادِي بَيْنَ الصَّفَّيْنِ

در حالی که عمار جهاد می کرد و میان دولشگر فریاد می زد:

الرَّوَاحَ الرَّوَاحَ إِلَى الْجَنَّةِ

کوچ کنید، کوچ کنید به سوی بهشت

وَ لَمَّا اسْتَسْقَى فَسُقِيَ الْلَّبَنَ كَبَرَ وَ قَالَ

و زمانی که آب خواست، باشیر سیراب شد و تکبیر زد و

گفت:

قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

آخِرُ شَرَابِكَ مِنَ الدُّنْيَا ضَيَّاْحٌ مِنْ لَبَنٍ

رسول خدا (ص) به من فرمود: آخرین نوشیدنی ات‌از دنیا

مخلوطی است از شیر

وَ تَقْتُلُكَ الْفَتَةُ الْبَاغِيَةُ

و توراگروه متتجاوز به قتل می‌رساند

فَاعْتَرَضَهُ أَبُو الْعَادِيَةِ الْفَزَارِيُّ فَقَتَلَهُ

پس ابو العادیه فزاری راه را بر عمار گرفت و او را کشت

فَعَلَى أَبِي الْعَادِيَةِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَ لَعْنَةُ مَلَائِكَتِهِ

وَ رُسُلِهِ أَجْمَعِينَ

برابر ابو العادیه لعنت خدا و لعنت فرشتگان خدا و همه

پیامبران

وَ عَلَى مَنْ سَلَّ سَيْفَهُ عَلَيْكَ وَ سَلَّتْ

سَيْفَكَ عَلَيْهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ

ولعنت بر کسی که شمشیر به روی تو کشید و توبه روی

او شمشیر کشیدی ای امیر مؤمنان

مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

از مشرکان و منافقان تا روز قیامت

وَ عَلَى مَنْ رَضِيَ بِهَا سَاءَكَ
وبر آن که خشنود شد به آنچه تو را غمگین ساخت

وَ لَمْ يَكْرَهْهُ وَ أَغْمَضَ عَيْنَهُ
وغم تو را ناخوش نداشت و دیده بر هم نهاد و بی تفاوت
گذشت

وَ لَمْ يُنْكِرْ أَوْ أَعَانَ عَلَيْكَ بَيْدَ أَوْ لِسَانَ
وعلت و عاملش را انکار نکرد یا علیه توبه دست و زبان
کمک کرد

أَوْ قَعَدَ عَنْ نَصْرِكَ أَوْ خَذَلَ عَنِ الْجِهَادِ
معک

یا از یاری اش دست کشید یا از جهاد نمودن به همراه تو
کناره گیری کرد

أَوْ غَمَطَ فَضْلَكَ وَ جَحَدَ حَقَّكَ
یافضل تو را کوچک شمرد و حقت را انکار کرد

أَوْ عَدَلَ بِكَ مَنْ جَعَلَكَ اللَّهُ أَوْلَى بِهِ مِنْ
نفسه

یا با تو برابر نمود کسی را که خدا قرار داد تو را سزاوار تر
به او از خود او

وَ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ
برکاتُهُ وَ سَلَامُهُ وَ تَحِيَاتُهُ وَ عَلَى الْأَئِمَّةِ مِنْ
آلک الطاھرین

ودرودهای خدا و رحمت و برکات و سلام و تحياتش بر تو و
بر امامان از خاندان پاک تو

إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

که خدا پسندیده صفات و با مجد و بزرگواری است

وَ الْأَمْرُ الْأَعْجَبُ وَ الْخَطْبُ الْأَفْظَعُ بَعْدَ
جَحْدِكَ حَقًّا

و امر عجیبتر و حادثه ناگوار تر بعد از غصب امامت تو

غَصْبُ الصِّدِيقَةِ الطَّاهِرَةِ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ
النِّسَاءِ فَدَكًا

غضب فدک حضرت صدیقه طاهره سیده زنان عالم بود

وَ رَدُّ شَهَادَتِكَ وَ شَهَادَةِ السَّيِّدَيْنِ سُلَالَتِكَ
ورد کردن شهادت تو و دو سید اهل بهشت حضرت امام
حسن و حضرت امام حسین

وَ عِتْرَةِ الْمُضْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكُمْ

فرزندانات که عترت پیغمبر خدا بودند درود و رحمت خدا
بر شما اهل بیت پیغمبر (ص) باد

وَ قَدْ أَعْلَى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى الْأُمَّةِ دَرَجَتَكُمْ

وَ رَفَعَ مَنْزَلَتَكُمْ

و حال آن که خدا درجه شما را براامت برتر گرداند و منزلت
شما را رفیع قرار داد

وَ أَبَانَ فَضْلَكُمْ وَ شَرَفَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وفضل و شرافت شما را براهل عالم آشکار کرد

فَأَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ وَ طَهَرَكُمْ تَطْهِيرًا

وشما را از هر رجس و ناپاکی پاک و منزه ساخت

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ
هَلْوَعًا

خدای عز و جل فرمود انسان طبعا و خلقتا حریص و
ناشکیباست

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا
هرگاه شری به او برسد به جزع و ناله در آید

وَ إِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنْوِعًا إِلَّا الْمُصَلِّينَ
و چون به خیری نایل گردد از حرص منع احسان می کند
مگراهل نماز

فَاسْتَشْنَى اللَّهُ تَعَالَى نَبِيًّهُ الْمُصْطَفَى وَ
أَنْتَ يَا سَيِّدَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ جَمِيعِ الْخَلْقِ
که مراد پیغمبر برگزیده اش و شخص توای امیر مؤمنان است
که از تمام خلق تو سید اوصیاء رسولی
فَمَا أَعْمَهَ مَنْ ظَلَمَكَ عَنِ الْحَقِّ

پس چه اندازه در گمراهی سرگشته و حیران مانند آنان که در امر امامت و سلطنت الهیه درباره تو ستم کردند

ثُمَّ أَفْرَضْتُوكَ سَهْمَ ذَوِي الْقُرْبَى مَكْرًا
آن گاه از راه مکرو خدعا سهم ذوی القربی را بر تو فرض و
لازم گردانیدند

وَ أَحَادُوهُ عَنْ أَهْلِهِ جَوْرًا
وبه ظلم وجور از اهل آن فدک و حقوق ذوی القربی را منع
کردند

فَلَمَّا آتَ الْأَمْرَ إِلَيْكَ أَجْرَيْتَهُمْ عَلَى مَا
أَجْرَيْتَ رَغْبَةً عَنْهُمَا بِمَا عَنْدَ اللَّهِ لَكَ
و سپس که امر خلافت به تو بازگشت بازار آن برای رضای
حق درگذشتی

فَأَشْبَهْتُ مِحْنَتَكَ بِهِمَا مِحْنَ الْأَنْبِيَاءِ
عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
پس حال مظلومی و محنت و آلام توبه محن و آلام پیغمبران
(ع) شبیه بود

عَنْدَ الْوَحْدَةِ وَ عَدَمِ الْأَنْصَارِ
در هنگامی که آنها تنها و بی یار و یاور بودند

وَ أَشْبَهْتَ فِي الْبَيَاتِ عَلَى الْفِرَاشِ الذِّيْخِ
عَلَيْهِ السَّلَامُ
وباز حال تو در شبی که به جای پیغمبر (ص) به بستر او

خفتی شبیه به حال اسماعیل ذبیح الله است
إِذْ أَجْبَتَ كَمَا أَجَابَ وَ أَطْعَثَ
چه آن که تو نیز مانند او قبول کردی و اطاعت نمودی

كَمَا أَطَاعَ إِسْمَاعِيلَ صَابِرًا مُحْتَسِبًا
به همان صورت که اسماعیل صابرانه و پاداش خواهانه
اطاعت کرد

إِذْ قَالَ لَهُ «يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي
أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَا ذَا تَرَى
که چون پدرش به او گفت «ای پسر عزیز! من در خواب
مأمور به ذبح تو گردیده ام رأی تو در این کار چیست

قَالَ يَا أَبَتِ افْعُلْ مَا تُؤْمِرُ سَتَجْدُنِي إِنْ
شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ»

در پاسخ گفت ای پدر هر چه مأموری از جانب خدا انجام ده
که مرا انساء الله از صابران خواهی یافت«

وَ كَذَلِكَ أَنْتَ لَمَّا أَبَاتَكَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ

همچنین تورانیز چون رسول خدا (ص) مأمور کرد که در
بستر او بخوابی

وَ أَمْرَكَ أَنْ تَضْجَعَ فِي مَرْقَدِهِ وَاقِيًّا لَهُ
بِنَفْسِكَ

واورا با جانت از شر دشمنانش حفظ کنی

أَسْرَعْتَ إِلَيِّي إِجَابَتِهِ مُطِيعًا وَ لِنَفْسِكَ عَلَى
الْقَتْلِ مُؤْطِنًا

فرمان بردارانه به پذیرش دعوتش شتافتی و خود را برای
کشته شدن آماده کردی

فَشَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى طَاعَتَكَ وَ أَبَانَ عَنْ
جَمِيلٍ فَعْلَكَ بِقَوْلِهِ جَلَّ ذِكْرُهُ
خَدَا هَمَ طَاعَتْ رَأْيَادَاشِ دَادَ وَ كَارَ نِيكَوَى تُورَا بِرَامَتَ
آشکار کرد به قولش جل ذکره تعالی در آیه

«وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِ اللَّهِ»

«واز مردم کسی است که جانش را برای بدست آوردن
خوشنودی خدامی فروشد»

ثُمَّ مَحْنَتُكَ يَوْمَ صِفَيْنَ
باز رنج و محنت در جنگ صفين بسيار بود

وَ قَدْ رُفِعَتِ الْمَصَاحفُ حِيلَةً وَ مَكْرًا
در حالی که به مکر و حیله معاویه قرانها را بر سرنیزه
بلند کردند

فَأَعْرَضَ الشَّكُّ وَ عُزْفَ الْحَقِّ وَ اتَّبَعَ الظُّنُونَ
ومردم را به شک و شباهه انداختند و آیین حق را به بازی
گرفتند و گمان خود را پیروی کردند

أَشْبَهَتْ مَحْنَةَ هَارُونَ إِذْ أَمَرَهُ مُوسَى عَلَى
قَوْمِهِ فَتَفَرَّقُوا عَنْهُ

آن هنگام غصه تو شبيه به هارون برادر موسى بود که او را بر امت امير گردانيد و مردم از گرددش متفرق شدند

وَ هَارُونُ يُنَادِي بِهِمْ وَ يَقُولُ
و هر چه هارون آنان را ندا کرد و گفت

«يَا قَوْمَ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَ إِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ
شما به آين گو ساله سامری امتحان می شويد پروردگار
شما خدای رحمان است

فَاتَّبِعُونِي وَ أَطِيعُوا أَمْرِي.
پیرو من باشید و امر مرا اطاعت کنید.

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَى»

قوم موسى به هارون گفتند ما بر پرستش گو ساله ثابت
مانیم تا موسى بسوی ما بازگردد»

وَ كَذَلِكَ أَنْتَ لَمَّا رُفَعْتِ الْمَصَاحفُ
همچنین بود حال تو هنگامی که قرآنها را بالای نیزه کردند

قُلْتَ يَا قَوْمَ إِنَّمَا فُتَنْتُمْ بِهَا وَ خُدْعْتُمْ
و تو فرمودی ای مردم این فتنه و خدعا و امتحان شماست

فَعَصَوْكَ وَ خَالَفُوا عَلَيْكَ
آنان با توراه مخالفت پیموده و عصيان امر تو کردند

وَ اسْتَدْعَوْا نَصْبَ الْحَكَمَيْنِ فَأَبْيَثَ عَلَيْهِمْ
واز تو تقاضای نصب دو حاکم کردند پس تو از نصب حکمین
ابا کردی

وَ تَبَرَّأْتَ إِلَى اللَّهِ مِنْ فِعْلِهِمْ وَ فَوَضَتْهُ
إِلَيْهِمْ
واز فعل زشت آنها به سوی خدا بیزاری جستی و کار را به
ناچار به آنها واگذار دی

فَلَمَّا أَسْفَرَ الْحَقُّ وَ سَفَهَ الْمُنْكَرُ
آن گاه که حق آشکار شد و سفاهت و عمل زشتان معلوم
آ مد

وَ اعْتَرَفُوا بِالزَّلْلِ وَ الْجَوْرِ عَنِ الْقَصْدِ
اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِهِ

وبه خطای خود و جور و خلاف خود اعتراف کردند از آن
بعد باز راه اختلاف کلمه و نفاق پیمودند

وَ الْزَّمْوَكَ عَلَى سَفَهِ التَّحْكِيمِ الَّذِي أَبَيَّتْهُ
وَ أَحَبُّوهُ

و حکم سفیهانه‌ای را که از آنها تقاضا کردند و توابا کردی
و آنان دوست داشتند

وَ حَظَرَتْهُ وَ أَبَا حُوا ذَنْبَهُمُ الَّذِي افْتَرَفُوهُ
و تو خطاو مخاطر شمردی باز آنها گناه که خود مرتكب
شدند مباح و روا شمردند

وَ أَنْتَ عَلَى نَهْجِ بَصِيرَةٍ وَ هُدًى وَ هُمْ
عَلَى سُنَنِ ضَلَالَةٍ وَ عَمَّى
و تو همیشه با بصیرت و طریق هدایت بودی و آنها بر
طریق گمراهی و نابینایی رفتند

فَمَا زَالُوا عَلَى النَّفَاقِ مُصِرِّينَ وَ فِي الْغَيِّ
مُتَرَدِّدِينَ حَتَّى أَذَاقَهُمُ اللَّهُ وَبَالَ أَمْرَهُمْ
و در راه ضلالت تردد می کردند تا آن که خدا و بال و کیفر کار
زشتیشان را به آنها چشانید

فَأَمَاتَ بِسَيْفِكَ مَنْ عَانَدَكَ فَشَقِيَ وَ هَوَى
تا آن که معاندان و مخالفت همه شقی و بدخت شدند و با
شمیر توبه قعر جهنم در افتادند

وَ أَحْيَا بِحُجَّتَكَ مَنْ سَعَدَ فَهُدِيَ
و سعادتمندان اصحاب به حجت و ارشاد تو هدایت یافته و
زنه جاوید گردیدند

صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ غَادِيَةً وَ رَائِحَةً وَ
عَاكِفَةً وَ ذَاهِبَةً
پس درود خدا بر تو در تمام آغاز و انجام حرکات و سکنات
ای

فَمَا يُحِيطُ الْمَادِحُ وَ صَفَكَ
که هیچ مدح کننده‌ای به اوصاف کمالیه‌ات احاطه نخواهد
کرد

وَ لَا يُحِيطُ الطَّاعِنُ فَضْلَكَ
و طاعنان و دشمنات هم باز بمقام فضل و کمال تو محیط
نتوانند گشت

أَنْتَ أَحْسَنُ الْخَلْقِ عِبَادَةً وَ أَخْلَصُهُمْ
زَهَادَةً
تواز حیث عبادت و بندگی خدا بهترین خلق واژ جهت
زهد و تقوی خالصترین بندگان

وَ أَذَّبَهُمْ عَنِ الدِّينِ
واز همه کس در دفع دشمنان دین سخت‌تر بودی

أَقَمْتَ حُدُودَ اللَّهِ بِجُهْدِكَ (بِجَهْدِكَ)
توبی که با مجاهده بسیار حدود وارگان دین اسلام را استوار
کردي

وَ فَلَّتَ عَسَاكِرَ الْمَارِقِينَ بِسَيْفِكَ
و عساکر گردنکشان را به شمشیر شکست دادی و از پادر
آورده

تُخْمِدُ لَهَبَ الْحُرُوبِ بِبَنَائِكَ وَ تَهْتِكُ
سُتُورَ الشَّبَّهِ بِبَيَانِكَ
وبه سر پنجه قدرت آتش جنگهارا خاموش ساختی و پرده
شبها را بالسان معجز بیان بردریدی

وَ تَكْشِفُ لَبْسَ الْبَاطِلِ عَنْ صَرِيحِ الْحَقِّ
لَا تَأْخُذُكَ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَا إِمْ
و حق صرف را از باطل محض آشکارا گردانیدی هرگز در دین
خدا از ملامت بدگویان باک نداشتی

وَ فِي مَدْحِ اللَّهِ تَعَالَى لَكَ غِنًى عَنْ مَدْحِ
الْمَادِحِينَ وَ تَقْرِيظِ الْوَاصِفِينَ
وبه مدح و عنایت خدای متعال خود را از مدح و توصیف
خلق بی نیاز دانستی

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ
صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ
خدای تعالی فرمود «از مؤمنان مردانی هستند که به آنچه
با خدا بر آن پیمان بسته بودند صادقانه وفا کردند

فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ
وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا»

گروهی بر سر پیمان خود به شهادت رسیدند و جمعی از
آنان انتظار می کشند و به هیچ روی تغییر نکردند»

وَ لَمَّا رَأَيْتَ أَنْ قَتَلَتِ النَّاكِثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ
وَ الْمَارِقِينَ

وچون که با عهدشکنان و ستمگران و مارقان به عزم جنگ
وقتال برخاستی

وَ صَدَقَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ وَعِدَهُ فَأَوْفَيْتَ بِعَهْدِهِ
و صدق وعده رسول خدا(ص) را آشکارا کرده و به عهد
رسول خدا وفا کرده

قُلْتَ أَمَا آنَّ أَنْ تُخْضِبَ هَذِهِ مِنْ هَذِهِ
وفرمودی آیا اینک نرسیده زمانی که محسنم از خون سرم
خساب گردد

أَمْ مَتَى يُبَعْثُ أَشْقَاهَا
آیا کی شقی ترین افراد امت براین کار مبعوث خواهد
شد

وَاثِقًا بِأَنَّكَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكَ
و در کمال وثوق و اطمینان بودی از حجت و بینه پروردگار
خود به حقانیت

وَ بَصِيرَةٌ مِنْ أَمْرِكَ
وبابصیرت و بینایی در همه کارت اقدام فرمودی

قَادِمٌ عَلَى اللَّهِ مُسْتَبْشِرٌ بِيَعْكَ الَّذِي
بایعته به
واز سفر این جهان که بر خدا وارد شدی با مبایعه خدادست
بسی شاد خاطر خواهی بود

وَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَابن آست رستگاری و پیروزی بزرگ

اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتْلَةَ أَنْبِيَائِكَ وَ أَوْصِيَاءِ أَنْبِيَائِكَ

بِجَمِيعِ لَعْنَاتِكَ

پروردگار لعنت فرست به جمیع انواع لعن و عذاب بر
قاتلان پیغمبران و اوصیاء پیغمبران خود

وَ أَصْلِهِمْ حَرَّ نَارَكَ

و آن قاتلان را به حرارت آتش دوزخت واصل ساز

وَ الْعَنْ مَنْ غَصَبَ وَلِيَكَ حَقُّهُ وَ أَنْكَرَ

عَهْدَهُ وَ جَحَدَهُ

ونیز لعنت کن کسی را که حق ولی تو را غصب کرد

بَعْدَ الْيَقِينِ وَ الْإِفْرَارِ بِالْوِلَايَةِ لَهُ يَوْمَ

أَكْمَلْتَ لَهُ الدِّينَ

و پس از اقرار و بعد از یقین بولایت او در روز غدیر که روز
تمکیل دین حق بود باز عهد او و بیعت با او را انکار کرد

اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتْلَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

پروردگار لعنت فرست بر قاتلان امیرالمؤمنین

وَ مَنْ ظَلَمَهُ وَ أَشْيَاعَهُمْ وَ أَنْصَارَهُمْ

وبر هر که در حق او ظلم کرد و بر پیروان و انصار قاتلانش
هم لعنت فرست

اللَّهُمَّ الْعَنْ ظَالِمِي الْحُسَينِ وَ قَاتِلِيهِ وَ
الْمُتَابِعِينَ عَدُوَّهُ وَ نَاصِرِيهِ
پروردگارا بر قاتلان و ظالمان و پیروان دشمنان حسین

وَ الرَّاضِينَ بِقَتْلِهِ وَ خَادِلِيهِ لَعْنًا وَبِيلًا
وبر آنان که به قتل آن حضرت خوشنود بودند و آنان
که یاری او نکردند بر همه آنان لعنت و عذاب بسیار شدید
فرست

اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلِ ظَالِمٍ ظَلَمَ آلَ مُحَمَّدٍ
پروردگارا العنت فرست بر آولین ظالمی که در حق آل محمد
ظلم و ستم کرد

وَ مَا نِعِيهِمْ حُقُوقَهُمْ
ومانع از حق آنها گردید

اللَّهُمَّ خُصَّ أَوَّلَ ظَالِمٍ وَ غَاصِبٍ لِآلِ مُحَمَّدٍ
با للعن
پروردگارا اولین ظالم و غاصب حق آل محمد را

وَ كُلَّ مُسْتَنِّ بِمَا سَنَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
و هر کس تا قیامت سنت او را پیروی کرد مخصوص به لعن
خود بگردان

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ (وَ آلِ مُحَمَّدٍ)
خَاتَمِ النَّبِيِّينَ
پروردگارا بر محمد خاتم رسولان خود

وَ عَلَىٰ عَلِيٍّ سَيِّدِ الْوَصِيّينَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ
وبرسید او صیاء و امیر المؤمنین علی (ع) و آل اطهار او درود و
رحمت فرست

وَ اجْعَلْنَا بِهِمْ مُتَمَسِّكِينَ وَ بِولَائِهِمْ مِنَ
الْفَائِزِينَ الْآمِنِينَ
وما را از آنان که رشته عهدشان را محکم نگهداشت و به
واسطه ولایت و محبت آنها به فوز و سعادت ابد رسید و ایمن
از عذاب دوزخ گردید

الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ
که دیگر ابدا هیچ خوف و اندوهی در دل ندارند مقرر فرما.

التماس دعا